

Zaaknr. : 17.ZK05519/17.B0195

Kenmerk : 17IT023695

Barcode :

Memo

Van : Erwin Schellekens

Via : DT van 5 september 2017

Aan : Dagelijks bestuur

Onderwerp: Bijstelling resultaatverwachting 2017 o.b.v. 2^e kwartaalrapportage SNB

Datum : 8 augustus 2017

Inleiding

SNB heeft in de 2e kwartaalrapportage een prognose opgenomen over het verwachte resultaat 2017. Bij de 1e kwartaalrapportage werd nog een nadelig resultaat verwacht van ten opzichte van de Begroting bijna € 4 miljoen. Thans is de verwachting dat het verschil verder zal oplopen naar € 6,84 miljoen. Hieronder worden de oorzaken uiteengezet.

Hogere slibaanvoer aandeelhouders

Bij het opstellen van de Begroting 2016 is door de aandeelhouders een prognose aanvoer voor 2017 afgegeven van 262.600 ton ontwaterd slib. Hierdoor zou bij SNB een onderbezetting ontstaan in 2017. In de volgende jaren zou de onderbezetting verder toenemen. SNB heeft succesvol nieuwe slib-verwerkingscontracten kunnen afsluiten om de negatieve effecten van deze onderbezetting volledig te compenseren. Bij de Begroting 2017 is de verwachting bijgesteld naar 300.300 ton en op basis van de laatste prognoses is de verwachting dat de slibaanlevering door de aandeelhouders verder toeneemt naar 344.200 ton, met name toe te schrijven aan vertragingen bij de realisatie van de bouw van de energiefabrieken Tilburg en 's-Hertogenbosch.

Verwachte slibaanvoer over 2017	Ingekochte capaciteit	Inschatting bij			
		Begroting 2016	Begroting 2017	1 ^e kwartaal 2017	2 ^e kwartaal 2017
Aa en Maas	116.800	68.400	82.100	95.000	103.000
De Dommel	101.200	45.300	59.400	70.000	80.000
Rivierenland	8.000	4.700	4.600	4.600	5.200
Brabantse Delta	89.000	61.300	64.100	66.000	68.500
Vechtstromen	53.900	54.000	61.000	68.000	60.000
Scheldestromen	31.600	28.900	29.100	28.700	27.500
Slib klant/aandeelhouders	400.500	262.600	300.300	332.300	344.200

Lagere verwachte verwerkingscapaciteit SNB

Naast de hogere aanvoer wordt SNB geconfronteerd met een lagere verwerkingscapaciteit als gevolg van noodzakelijk onderhoud. Dit heeft geresulteerd in een oplopende slibvoorraad eind 2016. De lagere verwerkingscapaciteit in 2017 (in beeld gebracht in de tabel op de volgende pagina) is voor 22.500 ton toe te schrijven aan de laatste nog uit te voeren renovatie aan de ovenwand¹. Daarnaast constateert SNB dat de doorzet op alle verbrandingslijnen terugloopt. De oorzaak hiervan ligt in een toename van energie inhoud van het slib, enerzijds door het tijdelijk stopzetten van vergistingsinstallaties op de rioolwaterzuiveringen en anderzijds doordat hoofdzakelijk alleen het vergiste slib extern afgezet kan worden. Hierdoor verwerkt SNB nagenoeg alleen nog onvergist slib met een hogere calorische waarde, hetgeen in een lagere doorzet resulteert.

Het gevolg van de hogere slibaanlevering door aandeelhouders en de lagere verwerkingscapaciteit bij SNB, is dat meer slib extern verwerkt dient te worden, wat hogere kosten met zich meebrengt.

¹ Oorspronkelijk was de planning om in 2016 drie verbrandingsovens te renoveren. In de begroting 2017 is er derhalve vanuit gegaan dat er geen extra stilstand meer zou ontstaan. In 2016 was de aanvoer van het slib echter ook vele malen hoger, waardoor SNB niet in staat was om alle drie de ovens te renoveren in 2016 gezien de beperkte externe afzetmogelijkheden. Uiteindelijk zijn er twee ovens gerenoveerd. SNB heeft geprobeerd de renovatie van de derde oven uit te stellen tot 2018, maar gezien de technische staat van de oven is dit niet mogelijk en zal renovatie in 2017 moeten plaatsvinden.

Externe verwerking slib

Verwachtingen over 2017	Inschatting bij			
	Begroting 2016	Begroting 2017	1 ^e Kwartaal 2017	2 ^e Kwartaal 2017
Voorraad 1/1	4.000	4.000	20.600	20.600
Slib klant/aandeelhouders	262.600	300.300	332.300	344.200
Slib overige klanten	135.000	196.400	194.100	194.800
Totaal te verwerken (A)	401.600	500.700	547.000	559.600
Maximale slibverwerking door SNB (B)	453.000	443.000	418.000	405.600
Voorraad 31/12 (C)	4.000	4.000	4.000	4.000
Benodigde externe verwerking (A) - (B) - (C)	n.v.t.	53.700	125.000	150.000

SNB ondervindt grote moeite om de benodigde 150.000 ton slib elders afgezet te krijgen. SNB benut de restcapaciteit van HVC en heeft met SwissCombi (SC) een afspraak kunnen maken om hun drooginstallatie langer in bedrijf te houden. De verwerkingscapaciteit in Nederland is daarmee vol. In deze situatie is alle rek uit de markt en is er zowel voor SNB als voor andere slibverwerkers in Nederland geen ruimte meer om additionele hoeveelheden slib te verwerken dan wel af te zetten. Een gedeelte van het slib wordt geëxporteerd naar Duitsland maar lange aanvraagtrajecten voor exportvergunningen maken het niet mogelijk op korte termijn de export te vergroten. Daarom heeft SNB stortonthefingen moeten aanvragen. In het tweede kwartaal is circa 15.000 ton gestort. In de tweede helft van 2017 wordt verwacht dat nog eens 35.000 ton gestort moet worden. Daarnaast zijn alle afzetroutes onzeker door onder andere mogelijke storingen aan installaties, beperkingen in afzet mogelijkheden gedroogd slib van SC, operationele beperkingen en geuroverlast. SNB heeft dit al ondervonden in het eerste half jaar van 2017, waardoor SNB onvoldoende in staat is geweest de slibvoorraad terug te brengen naar operationeel acceptabele niveaus.

Financiële gevolgen

Op basis van de hogere slibaanvoer door de aandeelhouders en de lagere verwachte verwerkingscapaciteit van SNB zullen de kosten ten opzichte van de Begroting met € 6,84 miljoen toenemen. Voornamelijk veroorzaakt door hogere kosten voor externe verwerking van slib en hogere externe opslagkosten. Tevens is na een intern uitgevoerde analyse gebleken dat in de afgelopen jaren onterecht BTW is teruggevorderd over de transportkosten van de aandeelhouders. Over de afgelopen vijf jaar zal er een naheffing plaatsvinden van € 0,8 miljoen).

Kostenverdeling

De kosten worden conform de gemaakte afspraken in de samenwerkingsovereenkomst als volgt verdeeld over de aandeelhouders:

De vaste kosten worden verdeeld op basis van ieders aandeel in het aandelenkapitaal. Ten opzichte van de Begroting 2017 zullen de vaste kosten over 2017 ongeveer € 335.000 lager uitvallen.

De variabele kosten worden verdeeld op basis van de aangeleverde hoeveelheid slib. De variabele kosten SNB zullen over 2017 ongeveer € 6,20 per ton ontwaterd slib hoger uitvallen dan begroot.

De netto opbrengst van derden die SNB krijgt uit de slibverwerking voor niet-aandeelhouders wordt verdeeld over de aandeelhouders, rekening houdend met de ieders gereserveerde capaciteit en daadwerkelijke slibaanvoer. Begin 2016 is afgesproken dat kosten die SNB moet maken om slib extern te verwerken eerst worden verrekend met de opbrengst van derden, alvorens deze wordt verdeeld over de aandeelhouders. Dit op basis van het uitgangspunt dat eerst het slib voor de aandeelhouders wordt verwerkt en dan pas het slib voor niet-aandeelhouders. In de Begroting 2017 werd rekening gehouden met een te verdelen opbrengst van € 3,2 miljoen. Door bovengenoemde oorzaken neemt de netto opbrengst van derden zodanig af dat er een negatief resultaat ontstaat van € 646.000. De gevolgen voor de waterschappen zijn in onderstaande tabel in beeld gebracht:

Waterschap (bedragen x € 1.000)	Bijdrage 2017				Bijdrage 2017 p/ton slib		
	Begroting	Prognose 1 ^e kwart.	Prognose 2 ^e kwart.	Verschil	Begroting	Prognose 1 ^e kwart.	Prognose 2 ^e kwart.
Aa en Maas	6.161	7.298	8.124	+1.137	75,04	76,82	78,88
De Dommel	4.803	6.023	7.118	+1.220	80,87	86,03	88,98
Rivierenland	365	444	540	+79	79,25	96,60	103,85
Brabantse Delta	4.420	5.262	6.174	+842	68,96	79,73	90,13
Vechtstromen	3.787	4.351	4.126	+564	62,09	63,99	68,76
Scheldestromen	1.925	2.049	2.220	+124	66,16	71,39	80,72
Totaal / gemiddeld	21.462	25.427	28.302	+3.965	71,47	76,52	82,23

Bijdrage waterschap Brabantse Delta

Op basis van de afgesproken kostenverdeling neemt de bijdrage van waterschap Brabantse Delta in 2017 naar verwachting toe met € 1.754.000 ten opzichte van de definitieve Begroting SNB. Enerzijds door een hogere slibaanlevering (68.500 ton ten opzichte van 64.100 begroot), maar met name door de fors toegenomen variabele verwerkingskosten en de negatieve marge van derden.

Bijdrage SNB	Inschatting bij			
	Begroting 2017 ¹⁾	ML 2017-1 ²⁾	ML 2017-2	ML 2017-3
Waterschap Brabantse Delta	4.320.000	4.420.125	5.262.098	6.174.129

¹⁾ o.b.v. concept-Begroting SNB ²⁾ o.b.v. definitieve Begroting SNB

Acties waterschap Brabantse Delta

Waterschap Brabantse Delta heeft een aantal initiatieven opgestart met als doel samen met de andere aandeelhouders de slibhoeveelheid die naar SNB wordt afgevoerd te reduceren en de kostenverdelingssystematiek opnieuw te beoordelen.

Initiatieven reduceren slibaanlevering SNB

Om de hoeveelheid slib die naar de SNB wordt afgevoerd te reduceren is binnen Brabantse Delta een initiatief opgestart om, naast te kijken wat de eigen mogelijkheden zijn, ook te kijken naar de mogelijkheden die ontstaan in combinatie met de overige aandeelhouders en SNB. Concreet richt dit zich op een aantal oplossingsrichtingen:

- 1) Het slib verder ontwateren door meer hulpstoffen toe te voegen zodat er minder nat slib bij SNB wordt aangevoerd.
- 2) Brabantse Delta vergist al haar slib, maar andere aandeelhouders leveren momenteel nog onvergist slib aan bij SNB. Brabantse Delta heeft aangeboden haar restcapaciteit in te zetten en een overleg georganiseerd tussen alle aandeelhouders en SNB om deze "logistieke-puzzel" met elkaar te gaan leggen. Vergisten reduceert de aangevoerde hoeveelheid droge stof en tevens wordt de energie-inhoud van het slib beperkt.
- 3) Door bij Brabantse Delta de gistingen op een hogere temperatuur te bedrijven wordt de slibhoeveelheid gereduceerd en ontstaat er nog meer ruimte voor derden (i.c.m. onderdeel 2).
- 4) Het tijdelijk benutten van de lagune van Bath om slib te parkeren voor rustigere tijden (afvlakken piekaanlevering) en zo het voorkomen van dure opslagkosten.
- 5) Het uitstellen/afvlakken van projecten die in 2018 een nadelig effect hebben op de slibproductie.

Van deze maatregelen mogen geen wonderen worden verwacht, maar iedere optimalisatie draagt bij aan lagere kosten en minder risico ten aanzien van de continuïteit van de slibafzet. De maatregelen worden met hoge prioriteit opgepakt en zullen ook een positief effect hebben op het begrotingsjaar 2018.

Initiatief beoordelen kostenverdelingssystematiek.

Eerder, met name bij ML 2017-2, is in het bestuur gesproken over de kostenontwikkelingen 2017 bij SNB en de doorwerking daarvan naar Brabantse Delta. Het bestuur heeft gevraagd de afspraken uit 2016 over de toepassing van de kostenverdelingssystematiek nog eens te beoordelen en te bespreken met de collega-aandeelhouders. De interne analyse daarvan is inmiddels afgerond, waarbij onze conclusie is dat de huidige toepassing met name ten aanzien van de verdeling van de extra externe verwerkingskosten geen recht doet aan de gemaakte afspraken. De ambtelijke afstemming met de collega-aandeelhouders (en SNB) zal in de tweede helft van september plaatsvinden. De uitkomst van die afstemming en mogelijke vertaling naar de cijfers 2017 volgt daarna.